

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

OBRAĆANJE

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument.)

PREDSJEDNIK

Haag, 22. jun 2017.

Uvodno izlaganje na završnoj konferenciji o naslijeđu MKSJ u Sarajevu, 22. juna 2017.

Ekselencije, uvaženi gosti, dame i gospodo,

Dobrodošli.

Želim vam svima dobro jutro. Ja sam sudija Carmel Agius, predsjednik Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, i veliko mi je zadovoljstvo i čast da vam pošelim dobrodošlicu na završnu konferenciju o naslijeđu MKSJ-a ovdje u prelijepom Sarajevu. Ova konferencija obećava da će biti veoma poseban skup - najznačajniji događaj u posljednjoj godini rada Međunarodnog suda - i drago mi je što ste nam se pridružili ovom prilikom. Kao posljednji predsjednik Međunarodnog suda, a takođe i na ličnom nivou, veoma sam srećan što vas je tako puno ovdje danas, i što znam da postoji tako veliko interesovanje za diskusiju o naslijeđu MKSJ-a tokom narednih dana.

Ovdje su sa mnom moje kolege, druga dva čelna čovjeka Međunarodnog suda: tužilac, g. Serge Brammertz, i sekretar, g. John Hocking, koji će vam takođe pošeljati dobrodošlicu u ime Međunarodnog suda.

Dozvolite mi da takođe sa zadovoljstvom pozdravim današnje prisustvo njegove ekselencije, g. Dragana Čovića, koji će nas počastvovati uvodnim izlaganjem u ime Predsjedništva Bosne i Hercegovine i u ime zemlje domaćina. Želio bih da iskreno zahvalim predsjedavajućem, g. Čoviću, zbog toga što je danas sa nama i na obraćanju koje će, uvjeren sam, dati ton ovom izvanrednom događaju. Takođe bih želio zahvaliti drugoj dvojici članova Predsjedništva BiH, njihovim ekselencijama g. Ivaniću i g. Izetbegoviću, koji nažalost danas nisu u mogućnosti da budu sa nama.

Osim toga, moram izraziti zahvalnost na toploj dobrodošlici gradonačelnika grada Sarajeva, g. Abdulaha Skake, i, naravno, ne mogu a da ne pomenem građane Sarajeva, koji su nas takođe primili otvorenih ruku.

Naravno, ova konferencija ne bi bila moguća bez izuzetno velikodušne finansijske podrške koju su nam pružili donatori: Austrija, Finska, Njemačka, Malta, Nizozemska, Švicarska i na kraju, ali ne i najmanje važna, Evropska unija. U ime cijelog Međunarodnog suda želim da vam svima iskreno zahvalim na vašoj kontinuiranoj podršci. Na kraju, iskoristiću ovu priliku da zahvalim svim zaposlenima Međunarodnog suda koji su neumorno radili tokom mnogih mjeseci na planiranju i organizaciji ovog važnog skupa.

Primjetili ste vrlo skorom promjeni u planiranom programu za današnju uvodnu sesiju. Nažalost moram da vas obavijestim da zbog nepredviđenih i ozbiljnih ličnih razloga, profesor Cherif Bassiouni nije bio u mogućnosti da doputuje Sarajevo kako bi održao uvodno izlaganje, koje smo svi sa zanimanjem iščekivali.

Mogu vam potvrditi da se profesor Bassiouni nerado i sa žaljenjem povukao s ove konferencije, i svakako će nam nedostajati njegovo prisustvo i doprinos. Profesor Bassiouni je moj dobar prijatelj, i kasnije tokom dana ću biti u kontaktu s njim kako bih mu prenio najbolje želje svih nas ovdje, i da mu zahvalim na važnoj ulozi koju je imao tokom proteklih

www.icty.org

Pratite MKSJ na [Facebooku](#), [Twitteru](#) i [YouTubeu](#)

Služba za medije/komunikacije

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands

Tel.: +31-70-512-8752; 512-5343; 512-5356

decenija u promovisanju i unaprijeđenju međunarodnog krivičnog pravosuđa. Umjesto toga, za vas imamo specijalno iznenađenje, u vidu kratke video poruke od Benjamina Ferencza, posljednjeg živog tužioca sa suđenja u Nirnbergu, koji ne prestaje da nas zadivljuje.

[VIDEO]

Kakva inspiracija!

Kao što znate, MKSJ će zatvoriti svoja vrata krajem 2017. godine, nakon gotovo četvrt vijeka postojanja. Njegovo osnivanje od strane Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija davne 1993. godine, dok su sukobi na Balkanu bili još u toku, bio je hrabar i inovativan eksperiment bez presedana. Ovaj sud je rođen kao posledica šoka što se takvi užasni događaji, takvi zločini mogu odvijati na evropskom tlu manje od 50 godina nakon kraja Drugog svjetskog rata, i iz iskrene političke volje da se sukobi zaustave, a počinioci privedu pravdi.

Niko u to vrijeme nije mogao znati tačno kako će Međunarodni sud funkcionisati i razvijati se, niti je mogao predvidjeti sva njegova postignuća i izazove koji su bili pred njim. Štaviše, mnogi su predviđali da neće uspjeti. Drugi su predviđali da će voditi postupke protiv samo nekoliko lica i da će se zatvoriti za nekoliko godina. Pretpostavljam da niko u to vrijeme nije predviđao da će Međunarodni sud uspjeti da privede pravdi svako od 161 lica protiv kojih je podigao optužnicu, uključujući i rukovodioce na najvišim vojnim i političkim funkcijama. Niti da će dati tako ogroman doprinos razvoju međunarodnog humanitarnog prava i da će poslužiti kao katalizator i primjer za sve druge međunarodne krivične sudove i međunarodne sudove koji su uslijedili.

Uloga Međunarodnog suda se razvijala tokom godina zbog toga što smo na mnogo načina morali da “učimo dok radimo”. Tokom više od 24 godine MKSJ je naravno imao brojne uspjehe, ali se susretao i s brojnim poteškoćama, i izvukli smo brojne pouke iz svega toga. To je upravo i razlog zašto smo danas ovdje okupili. Naša misija tokom naredna dva i po dana je da uronimo što je dublje moguće u sva pitanja i da podijelimo sa vama ono što smo naučili tokom misije Međunarodnog suda. Konkretno, postavljamo pitanja o tome šta sve od našeg iskustva akteri iz regiona mogu preuzeti, te kako mogu, odnosno kako možete, postignuća Međunarodnog suda koristiti kao osnovu za dalji rad u godinama i decenijama koje predstoje.

Razmatraćemo različite aspekte naslijeđa Međunarodnog suda kroz multidisciplinarni pristup i otvoriti niz dinamičnih diskusija sa stručnjacima i praktičarima, kako sa područja bivše Jugoslavije i šire, tako i sa MKSJ-a. Cilj ove konferencije je da “preda palicu” akterima iz regiona, jer će na mnogo načina na vama biti da nastavite naslijeđe Međunarodnog suda nakon 2017. godine.

Naravno, vjerovatno će svi ovdje imati sopstveno mišljenje o tome šta je najvažnije naslijeđe koje će Međunarodni sud ostaviti za sobom, kao i o tome u kojoj mjeri je Međunarodni sud uspio ili nije. Naravno, tokom godina, bili smo izloženi ne samo pohvalama, već i kritikama, na primjer u odnosu na to zašto nam je trebalo toliko vremena i zašto smo koštali toliko mnogo. Mogu da razumijem neke od tih kritika. Međutim, kritike često odslikavaju nerazumijevanje prirode i svrhe Međunarodnog suda, koji je pravosudna institucija s ograničenim mandatom. Međunarodnom sudu nije povjeren mandat da postigne pomirenje u regionu, na primjer, a takođe nikada nije bio plan da pravdi privede sve odgovorne za zločine počinjene tokom sukoba. Zadatak koji mu je povjerio Savjet bezbjednosti jeste da sudi “osobama koje snose najveću odgovornost” za te zločine i “na taj način doprinese uspostavljanju i održanju mira u regionu”.

Za mene, i to sam rekao mnogo puta ranije, najznačajnije naslijeđe Međunarodnog suda jeste njegova uloga bez presedana u borbi protiv nekažnjivosti. Međunarodni sud je

pokazao da je moguće pozvati na odgovornost počiniocima najstrašnijih zločina i privesti ih pravdi bez obzira na njihovu funkciju ili položaj. Štaviše, pokazao je da su suđenja za genocid, ratne zločine i zločine protiv čovječnosti moguća u savremenom svijetu, te da niko nije izuzet od pozivanja na odgovornost.

Da zaključim, izuzetno sam ponosan na postignuća Međunarodnog suda, uprkos svim izazovima, i počastvovan time što mi je povjereno da ga zatvorim krajem decembra. Zahvaljujem vam što ste ovdje i veoma se radujem našim zajedničkim diskusijama u predstojećim danima.

Sada dajem riječ tužiocu Sergeu Brammertz.

[Tužilac govori i daje riječ sekretaru]

[Sekretar govori i daje riječ predsjedavajućem Čoviću]

Hvala vam, ekscelencijo, na vašim sjajnim riječima. Ovim se završava naša uvodna sesija. Sve učesnike bih zamolio da ostanu na svojim mjestima kako bi nam dali nekoliko trenutaka da ispratimo njegovu ekscelenciju, predsjedavajućeg Čovića, i da se pripremimo za prvi panel ove konferencije, o normativnom naslijeđu.

* * *